

Aktuální dění a studijní okénko

- pí uč. Polášková

Seznam významných dnů

- Martin Zigmund (8. A)

Významná osobnost měsíce

- Ondřej Kadaňka (8. A)

Sport

- Linda Tůmová (7. C)
- Markéta Klímová (7. C)
- Tereza Křištofová (7. C)

Módní policie

- Eva Vejmělková (7. B)
- Tereza Běhálková (7. B)

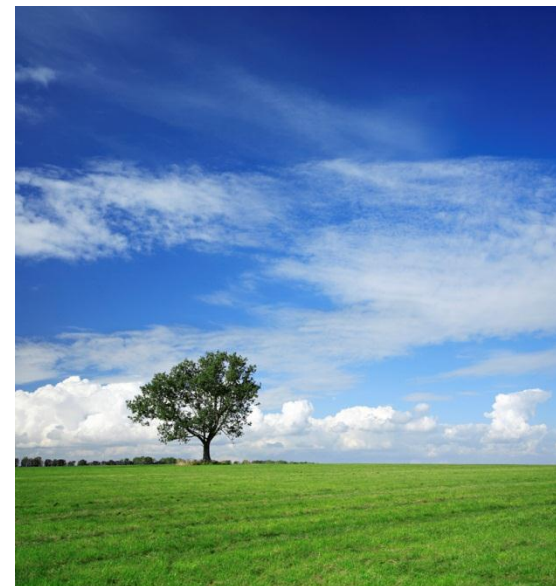

Cool school

Bezva škola

Jsme zpět s naším dalším, již březnovým číslem, ve kterém najdete malé úpravy ve složení redakce i rubrik.

Doufáme, že se vám všem naše nové číslo bude líbit ☺

Aktuální dění	1
Seznam významných dnů	2
Významná osobnost měsíce	4
Sport	6
Studijní okénko	8
Módní policie	10
Řešení k hádankám	12
Redakce	13

Od tohoto čísla nám nově přibyla rubrika *Seznam významných dnů*, kterou vytváří Martin Zigmund (8.A) a *Významná osobnost měsíce*, kterou zapisuje Ondřej Kadaňka (8.A). Rubriku *Sport* od tohoto čísla zpracovávají dívky ze 7. C (Linda Tůmová, Markéta Klímová a Tereza Křištofová).

Děkuji nově příchozím redaktorům za jejich iniciativu a ochotu pomáhat s vydáváním našeho časopisu.

Zároveň prosím žáky, kteří by se s námi chtěli podělit o fotografie z akcí školy, aby je předali do naší redakce.

pí uč. Polášková

SEZNAM VÝZNAMNÝCH DNŮ

Připomeňte si s námi významné dny pro měsíc březen. Znáte je všechny?

2. 3. Mezinárodní den boje spisovatelů za mír

Mezinárodní den boje spisovatelů za mír byl vyhlášen v roce 1984 (PEN klub).

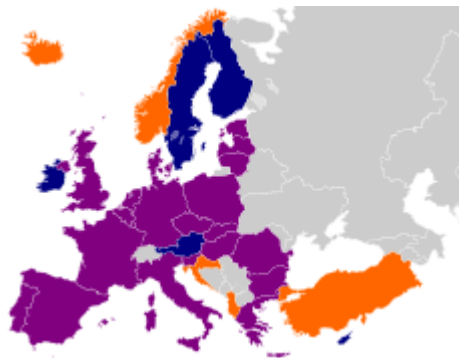
11. 3. Evropský den mozku

Evropskou aliancí DANA byl v roce 1998 vyhlášen 11. březen Dnem mozku. Od roku 1999 se slaví týden mozku od 10. března, kdy se v Evropě i v USA scházejí odborníci a zabývají se výzkumem mozku.

12. 3. Vstup ČR do NATO

Vznik 4. dubna 1949.

Typ: vojenský pakt. Sídlo Brusel, Belgie. Členové 28 zemí. Úřední jazyk angličtina, francouzština.

Členství v organizacích:

■ státy v NATO a EU ■ státy pouze v EU ■ státy pouze v NATO

15. 3. Mezinárodní den proti policejní brutalitě

Poprvé se konal v roce 1997 z iniciativy Black Flag Švýcarsko. Tento den byl zvolen proto, že 15. 3. byly napadeny dvě děti švýcarskou policií.

18. 3. Uklid'me svět

Je mezinárodní kampaň, v jejímž rámci jednotlivci a skupinky dobrovolníků na celém světě pořádají akce zaměřené na úklid, zlepšení a ochranu životního prostředí. Koordinátorem této kampaně v České republice je Český svaz ochránců přírody.

Barevné trendy se nehodí nejen pro ženy ale i pro muže.

Řešení k hádankám

Vlaky a moucha

Nemá samozřejmě cenu počítat postupně dráhu mouchy (což je nějaká klesající posloupnost). Nejjednodušší je spočítat dobu po kterou létala (tj. dobu do srážky vlaků) a pak jednoduše z její rychlosti určit nalétanou vzdálenost. Vlaky se srazí v polovině trati. To je za 45 minut. Za tu dobu moucha uletěla 75 km.

Traduje se, že tuto úlohu položili jednomu význačnému fyzikovi. Ten se zamyslel, chvíli počítal z hlavy a pak řekl správný výsledek. Na otázku: "Jak jste k tomu došel?" Odpověděl: "Spočetl jsem řadu."

Logické království

Ta otázka zní: "Řekl by mi tvůj bratr, že tahle cesta vede na zámek?" Jestliže dostanete kladnou odpověď, dejte se okamžitě druhým směrem, protože určitě vede k drakovi. Jestliže vám odpoví že ne, pak vás cesta na zámek stoprocentně zavede.

Dvě koruny

Překvapení se nekoná. Mince se otočí přesně jednou i když to tak vlastně nevypadá. Možná se vám zdálo, že se mince po půlkruhu už otočila do své původní polohy, ale to bylo způsobeno tím, že se odvalovala dolů po kružnici. Takže to vlastně zkresluje a mince se opravdu otočí jen jednou kolem SVÉ osy ...

Zebra vodu nepije?

Nejprve bylo nutné zjistit, které domky asi vedle sebe stojí. Z popisu mi vycházely dvě řešení: Ž, M, Č, B, Z nebo Ž, M, B, Z, Č. Zkusil jsem jedno z nich a doplňoval další údaje, až mi vyšlo toto:

				
Nor	Polák	Angličan	Španěl	Japonec
voda	vodka	mléko	španěl. šťáva	káva
cyklista	nesportovec	fotbalista	zápasník	hokejista
liška	kůň	hlemýžďi	pes	zebra

AKTUÁLNÍ DĚNÍ

Co se tento měsíc událo?

Žáci všech tříd se zúčastnili *etických dílen* pod vedením lektorky Elišky Krmelové.

Hlavními tématy dílen bylo:

- Imagine, slovo „in“
- Kdo jsem?
- Stáří?
- Vztahy, sex, AIDS
- Rodina
- Láska a vztahy
- Předsudky
- Vážíš si svého těla?

Etické dílny probíhaly formou workshopu, kdy žáci pracovali v malých skupinkách, mohli vyjádřit svůj názor i postoj k danému tématu.

V rubrice SPORT naleznete informace o proběhlém *lyžařském výcviku* v Karlově, stejně jako informace k dalším sportovním událostem v tomto období.

Ve škole proběhla sbírka *POMOC DĚTEM*. Žáci i učitelé si mohli koupit malé předměty s logem této akce.

MÓDNÍ POLICIE

Jaro ve veselých barvách

Jaro přichází! Rozlučte se s černou či džínovou klasikou a začněte se ohlížet po oranžových, červených, zelených nebo žlutých kalhotách.

Všechny zachvátilo šílenství barevných kalhot, hodí se pro jakoukoli příležitost. Je možné je kombinovat s čímkoliv (jednobarevným nebo vzorovaným topem).

Tak honem do módních barev, je nejvyšší čas se připravit na jaro 😊

21. 3. Mezinárodní den zdravého spánku

Člověk by měl v průměru spát osm hodin denně. Proto chtějí odborníci poukázat na tento fakt Mezinárodním dnem zdravého spánku, který se připomíná od roku 2001.

22. 3. Světový den vody

Světový den vody byl určen na 22. březen, od roku 1993. Spojené národy tento den navrhly v roce 1992. Důvodem je skutečnost, že na světě více jak miliarda lidí trpí nedostatkem pitné vody, nemá přístup k vodě.

23. 3. Světový den meteorologie

23. března si připomínáme den světové meteorologické organizace (WMO). Jedním z prvních 22 zakladatelů bylo i Československo. Roku 1947 byla obnovena Světová meteorologická organizace pod záštitou OSN. V roce 1950 se WMO stává zvláštním odborem OSN pro meteorologii, hydrologii a související geofyzikální vědy.

Počasí a jeho projevy ovlivňují náš každodenní život. Jsme na něm závislí přímo, nebo nepřímo (ovlivňuje výnosy, sklizeň úrody, dopravu, energetiku, vodní hospodářství atd.). Právě z uvědomění si této závislosti pramení i náš zájem o sledování a zaznamenávání počasí.

24. 3. Světový den boje proti tuberkulóze

Dne 24. března 1882 oficiálně informoval Dr. Robert Koch o objevu bacilu tuberkulózy. Světová zdravotnická organizace vyhláší každý rok tento den bojem proti této nemoci, na kterou ročně zemřou až 3 miliony lidí.

VÝZNAMNÁ OSOBNOST MĚSÍCE

Osobností měsíce března je bezpochyby učitel národů **Jan Amos Komenský**.

Připomeňme si, kdo to byl ...

Jan Amos Komenský se narodil 28. března 1592. Jeho den narození oslavuje dodnes jako svátek učitelů. Komenský byl nejen pedagog, ale také poslední biskup Jednoty bratrské, český teolog, filozof i spisovatel.

Místo jeho narození není přesně známo, ale pravděpodobně šlo o Uherský Brod nebo Nivnici. Občas se také zmiňuje i Komňa. Jan žil s rodiči v Uherském Brodě. Po smrti obou rodičů i dvou ze čtyř sester se o něj starala jeho tetička Zuzana ze Strážnice, kde společně bydleli a kde Jan Amos začal studovat. Dodnes zde najdete dům s pamětní deskou.

Roku 1608 začal studovat na latinském gymnáziu v Přerově, odtud v roce 1611 odešel na vysokou školu do Herbornu. Zde začal psát svůj *Poklad jazyka českého*, což měl být velký slovník. Toto dílo však nedokončil. Roku 1613 Jan navštívil Amsterdam. O rok později se vrátil do Přerova jako rektor latinské školy. V roce 1616 byl vysvěcen na kazatele a odešel do Fulneku, kde poznal svou první ženu. Po porážce stavovského povstání v roce 1621 byl však nucen Fulnek opustit a skrývat se na různých místech Čech a Moravy. Po roce ukrytí mu zatím ve Fulneku zemřela jeho žena a dvě děti.

Pod vlivem událostí psal filozofické spisy *Truchlivý* a *Labyrint světa a ráj srdce*. V roce 1624 začal Jan působit v Brandýse nad Orlicí, kde se seznámil se svou druhou ženou.

4. Zebra vodu nepije?

V jedné ulici v cizinecké čtvrti stojí vedle sebe pět domků různých barev. V každém z nich žije muž jiné národnosti, v každém se pije jiný oblíbený nápoj, v každém se chová jiné zvíře a v každém z domků je oblíben jiný sport. O domácích víme toto:

1. Angličan bydlí v červeném domku.
2. Španěl chová psa.
3. Káva se pije v zeleném domku.
4. Polák pije vodku.
5. Zelený domek stojí vpravo vedle domku bílého (z pohledu pozorovatele domků).
6. Fotbalista pěstuje hlemýžď.
7. Ve žlutém domku bydlí cyklista.
8. Mléko se pije v prostředním domku.
9. V prvním domku bydlí Nor.
10. Nesportovec bydlí vedle domku, v němž je chována liška.
11. Domek cyklisty sousedí s domkem, v němž je chován kuň.
12. Zápasník pije pomerančovou šťávu.
13. Japonec je hokejista.
14. Nor bydlí vedle modrého domku.
15. V jednom domku se pije voda.
16. V jednom domku je chována zebra.

Z těchto údajů lze zjistit, kdo chová zebra a kdo pije vodu. Zkuste to ...

Řešení naleznete na konci tohoto čísla (str. 12)

STUDIJNÍ OKÉNKO

Dokážeš vyluštit tyto logické úlohy?

1. Vlaky a moucha

Dvě města A a B jsou od sebe vzdálena 90km. Z města A do města B vyjede vlak rychlostí 60km/h. V tu samou chvíli vyjede z města B vlak do města A po té samé koleji (na ty nádražáky už vážně není vůbec spoleh) stejnou rychlostí. Ve chvíli, kdy se vlaky rozjedou vstříc jistě zkáze, z předního okna (u strojvůdce) vlaku jedoucího z A do B vystartuje moucha cestovatelka rychlostí 100km/h a letí vstříc druhému vlaku. Ve chvíli, kdy k němu doletí, dotkne se nožkou jeho předního skla a letí zpátky. Takto moucha lítá mezi vlaky než jí rozmáčknou na placku. Úkolem je zjistit (samozřejmě z hlavy), kolik kilometrů moucha celkem nalétala.

2. Logické království

Bylo nebylo, ale spíše bylo, než nebylo jedno království. Bylo zvláštní tím, že tam buď všichni lhali, nebo mluvili pravdu. Jednou se tam vypravil i rytíř Matěj Matik II. slavný počtář a nebojsa. Chtěl si vzít požádat o ruku krásné princezny Limity. Zabloudil však v hustém mlází a když se konečně vymotal na cestu nevěděl vůbec kudy kam. Cestu poznával, to ano, ale problém byl v tom, že jedním směrem vedla do zámku a druhým do dračí sluje. Kterým směrem se vydat? Naštěší nalevo i napravo stál domeček. Zeptám se tedy, rozhodl se rytíř a vykročil. Zde příběh opustíme a zkusíme to sami: víme jistě, že tam bydlí bratři. Jeden z nich je lhář a druhý je pravdomluvný. Samozřejmě, že to o sobě vědí (když jsou bratři). Jedinou otázkou, kterou položíte pouze jednomu z bratrů (nevíte zda lže nebo mluví pravdu), lze zjistit, kterým směrem se dát k zámku. Víte jak zní ta otázka?

3. Dvě koruny

Představte si, že na stole leží dvě stejné mince (třeba koruny) těsně u sebe. Ta jedna je ke stolu přilepená a tu druhou začnete po obvodu té pevné odvalovat. Kolikrát se pohyblivá mince otočí kolem své osy, než dospěje do své výchozí polohy? Doporučuji si to vyzkoušet ...

Na podzim roku 1627 se během svého tajného pobytu v Čechách seznámil s Kristinou Poniatouwskou z Horní Pranné, která trpěla duševní chorobou a předvíдалa budoucnost. Komenský dorazil do Horní Pranné, aby proroctví zapsal. V roce 1628 odešel do exilu do polského Lešna. Doufal však v návrat do své rodné vlasti, proto psal převážně česky. V Lešně byl zvolen biskupem a zástupcem rektora gymnázia. Jeho knihy mu začaly zajišťovat věhlas po celé nekatolické Evropě.

Roku 1641 přijal pozvání anglického parlamentu na přednášky. O rok později přijal pozvání do Švédska, aby vedl reformu tamního školství a napsal učebnice.

Kvůli rozporům se spoluautory nakonec učebnice nevytvořil. Roku 1648 se společně s těžce nemocnou manželkou vrací zpět do Lešna, kde jeho žena zemřela. O rok později se Jan Amos oženil v Toruni potřetí. Vestfálským mírem v roce 1648 skončila třicetiletá válka a tím také naděje českých exulantů na návrat do vlasti. Roku 1651 přijal pozvání Zikmunda Rákocziho do Sáros pataku, kde měl organizovat reformu školství. Píše *Svět v obrazech* a *Škola hrou*. V roce 1654 se vrátil do Lešna. Švédsko napadlo Polsko a v roce 1656 v Lešně Komenskému shořel všechn majetek včetně jeho rukopisů, na kterých pracoval celý svůj život.

Posledních 14 let svého života strávil Jan Amos Komenský v Amsterdamu, kde se jeho společníkem stal malíř Rembrant van Rijn. Zde vydává polovinu svého díla.

Po dlouhých zdravotních problémech umírá 15. listopadu 1670. Je pohřben v Naardenu.

OTÁZKY:

Čím se zabývá *filozof* a co je *filozofie*?

Kde je Uherský Brod, Nivnice, Hernorn, Fulnek, Sáros patak, Amsterdam, Naarden? Jaké události se děly v době Jana Amose Komenského v Evropě?

Co byla *Jednota bratrská*?

Kdo je to *rektor*?

Co to bylo *stavovské povstání*?

Co je to *exil*, *reforma*?

Co to byl *Vestfálský mír*? Který země se účastnily *třicetileté války*?

SPORT

V letošním roce se žáci 2. stupně zúčastnili lyžařského kurzu v Karlově.

Naší velitelkou byla paní učitelka Michaela Budíková. Dalšími učiteli byli pan zástupce Vecheta a Klára Špondrová. Také jsme měli k dispozici lektorku snowboardingu, slečnu Poláčkovou, a zdravotnici, paní Markétu. Všem z těchto jmenovaných děkujeme za jejich čas a ochotu se nám věnovat 😊

Na lyžařský kurz jsme si museli trochu přivstat, protože jsme odjžděli už v 8.30 ráno 😊

Po příjezdu do Karlova jsme měli čas vybalit si své kufry a ubytovat se v chatě Edison. Potom jsme hned vyrazili na sjezdovku, kde nás rozdělili do několika skupin. Snowboardisté měli svou samostatnou skupinu. Lyžaři se rozdělili až po prvním dnu na tři skupiny podle obtížnosti a naší lyžařské úrovně.

Lyžovali jsme na Avalanči, kde byla čtyřsedačková lanovka. A také jsme lyžovali na Roháči.

Večery byly skvělé a zábavné. Hráli jsme společenské hry, například Aktivity nebo Bingo.

Poslední den pro nás učitelé nachystali obří slalom. Na prvním místě se umístili David Medek z 8. A a Katka Čejková ze 7. B. Ze snowboardistů se nejlépe umístila Terka Křištofová a Petr Slouka, oba ze 7. C.

Všem se tento lyžařský kurz líbil a určitě chceme jet znovu.

Na závěr chceme poděkovat také panu řidiči, který nás ve zdraví do Karlova odvezl a také přivezl zpět domů 😊

Kromě lyžařského výcviku se tento měsíc také konalo fotbalové soustředění našich žáků za doprovodu učitelů Martina Janáse a Jiřího Kučery.

Podrobnosti ze soustředění se snad dozvíme v příštím čísle od našich sportovních redaktorek 😊

12. března se vybraní žáci 2. stupně zúčastnili florbalového turnaje O pohár ministra školství.